

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่ง
การเรียนรู้ของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

*The Relationship between Learning Resources Usage and Learning
Personal Characteristics of Islamic College of Thailand Students*

ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล

หมวดศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยธนบุรี

E-mail: pairatmath27@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ 2) เปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จำแนกตามเพศ และ 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 332 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้แหล่งเรียนรู้ และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.964 และ 0.965 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย การทดสอบที และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับมากและมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และมีระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : แหล่งเรียนรู้ / การใช้แหล่งเรียนรู้ / คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

Abstract

The purposes of this survey research were 1) to study the level of learning resources usage and the level of learning personal characteristics, 2) to compare them classified by sex, and 3) to study the relationship between learning resources usage and learning personal characteristics. Sampling group was 332 students of Islamic College of Thailand. These samples were selected by simple random sampling method. Tools for studying were a constructed questionnaire which consisted of the questions about learning resources usage and learning personal characteristics with reliability of 0.964 and 0.965 respectively. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard error of mean, t-test, and Pearson's correlation coefficients.

The results from this study showed that students' learning resources usage was in high level. Students' learning personal characteristics was in high level. When compare the level

of learning resources usage and learning personal characteristics of students, it was found that there was no significant difference of them in sex. The study of the relationship between learning resources usage and learning personal characteristics revealed that there was relationship with statistical significant at 0.01 level.

Keyword : Learning Resources / Learning Resources Usage / Learning Personal Characteristics

1. บทนำ

การเรียนรู้ในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคแห่งสังคมข่าวสาร และสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีอยู่รอบตัว ได้แก่ พ่อแม่ ชุมชน เพื่อน สถาบันทางการศึกษา สถาบันทางศาสนา การอ่านหนังสือพิมพ์ การดูโทรทัศน์ ตลอดจนการใช้คอมพิวเตอร์และเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งทุกคนจะได้รับความรู้ตามที่ตนต้องการ การเรียนรู้จึงสนุกและไม่เกิดความเครียด [1] ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจในการจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อสนองต่อการศึกษาดลอดชีวิตและความแตกต่างของบุคคลในระดับต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลและสังคมของประเทศได้รับการพัฒนาไปสู่คุณภาพตามวิสัยทัศน์ของการศึกษาดังนั้นการจัดการศึกษายุคใหม่จะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสามารถในการใช้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถนำมาพัฒนาเป็นกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้ การศึกษาจะต้องเตรียมคนให้มีความสมบัติเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีความสามารถควบคุมภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ การศึกษาจะต้องบรรลุเป้าหมายในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศให้สามารถเข้าสู่การแข่งขันในนานาชาติได้ แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ได้กำหนดว่า รัฐมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทุกรูปแบบอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬา แหล่งนันทนาการ และแหล่งเรียนรู้อื่น [2] สถานศึกษาทุกระดับต้องจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้โดยวิธีใดก็ได้ สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และมีความสุข และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ จัดสาระการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้และทักษะต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง [3]

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ตามความต้องการ ความสนใจ และความถนัด จนก่อให้เกิดคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ และ คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำแนกตามเพศ

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่ง เรียนรู้ และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของ นักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

3. วารณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.1 แหล่งเรียนรู้

3.1.1 ความหมายของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งหรือศูนย์รวมที่ประกอบด้วย ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และกิจกรรมที่มีกระบวนการเรียนรู้ หรือกระบวนการสอนที่มีรูปแบบแตกต่างจากกระบวนการ เรียนการสอนที่มีครูเป็นผู้สอน มีระยะเวลายืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน มีการประเมิน และการวัดผลการเรียนที่มีลักษณะเฉพาะ สร้างขึ้นให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ [2] แหล่งเรียนรู้เป็น แหล่งที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียน แสวงหา ความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวาง และต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการ เรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ [4]

3.1.2 ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้มีส่วนช่วยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ ขยายประสบการณ์ของผู้เรียน และเชื่อมโยงสู่การใช้ใน ชีวิตประจำวัน [5] นอกจากนี้แหล่งเรียนรู้มีความสำคัญใน การพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ ของบุคคลแต่ละ คนให้สามารถเป็นผู้เรียนรู้อย่างมีอิสระ เป็นการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การค้นคว้า แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เสริมสร้างประสบการณ์ ภาปฏิบัติ และเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็ม ความสามารถ [6]

3.1.3 ประเภทของแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ไม่ว่าจะมีลักษณะเป็นแหล่งวิชาความรู้ แหล่งวิชาการ แหล่งทรัพยากรในชุมชน ภูมิปัญญา

ท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น ได้มีองค์กรทางการศึกษา ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับประเภทของแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

กรมสามัญศึกษา [6] ได้จำแนกแหล่งเรียนรู้ตาม ลักษณะที่ต้งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นแหล่งที่มีข้อมูล ข่าวสารความรู้ซึ่งอยู่ภายในโรงเรียน การจัดและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ ศักยภาพของโรงเรียน อย่างไรก็ตามการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้จะเกิดประสิทธิผลเมื่อนักเรียนเข้าไปศึกษาหา ความรู้ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้อง ปฏิบัติการ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ และ สวนต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

2) แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เป็นแหล่งที่มีข้อมูล ข่าวสารความรู้ซึ่งอยู่ภายนอกโรงเรียน และอยู่ในวิถีชีวิต ของชุมชน การจัดให้นักเรียนเข้าไปศึกษาหาความรู้ต้องมี การประสานความร่วมมือและมีเป้าหมายในการใช้บริการ ที่ชัดเจน แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น ครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ สถานที่ราชการ แหล่งธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม องค์กรภาครัฐและเอกชน หอสมุด วัด และ สถาบันการศึกษาอื่น ๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [7] ได้ จำแนกแหล่งเรียนรู้ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1) แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ หนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น

2) แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น มัลติมีเดีย วิดีทัศน์ รายการศึกษาที่ผ่านสื่อโทรทัศน์ ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต โปรแกรมการสอนวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

3) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด มุมหนังสือ ห้องปฏิบัติการ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องประชุม สนามกีฬา เป็นต้น

4) แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่น วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น สวนสาธารณะ ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การ เรียนรู้ชุมชน ศาลาประชาคม แหล่งท่องเที่ยว วัด เป็นต้น

5) แหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล เช่น ครู วิทยากรท้องถิ่น ปรากฏชาวบ้าน พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันการศึกษา เป็นต้น

3.1.4 แนวทางการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้

การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนนั้น มีนักการศึกษา และองค์กรทางการศึกษาได้เสนอไว้ดังนี้

สุพิน บุญช่วงศ์ [8] กล่าวว่า การจัดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ได้แก่ ห้องเรียน ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุด และแหล่งธรรมชาติในโรงเรียน จะใช้วิธีการวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งที่มีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อจะได้ออกแบบการจัดกิจกรรมที่ใช้ในแหล่งเรียนรู้ และการจัดบริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการศึกษา รูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำโครงงาน การประดิษฐ์ การผลิตสิ่งของ การพัฒนาและการอนุรักษ์ การแสดงละคร บทบาทสมมติ การสร้างสถานการณ์จำลอง การฝึกทักษะการปฏิบัติ การฝึกกระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

หน่วยศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 5 [9] กล่าวถึง การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนว่า มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ นโยบายและเป้าหมายของโรงเรียน การจัดแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต้องสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยพระคณาจารย์ทั้งหมดที่มีอยู่ในโรงเรียน สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน เพื่อร่วมกันสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียน ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนและชุมชนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการจัดแหล่งเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [7] ได้กล่าวถึง วิธีการจัดแหล่งเรียนรู้ไว้หลายลักษณะ คือ

1) จัดตามความพร้อมและศักยภาพของแหล่งเรียนรู้ เพื่อการนำเสนอข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2) จัดสาระความรู้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้พบและมีส่วนร่วมในประสบการณ์ ได้ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้สัมผัสกับความเป็นจริง สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์ จากการสำรวจ ตรวจสอบ ความรู้ที่ได้รับ และหาข้อสรุป

3) จัดตามความต้องการของผู้เรียน เพื่อสร้างสรรคการเรียนรู้อิงประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น

4) จัดโครงการหรือกิจกรรมที่รัฐบาลให้ความสำคัญและให้การสนับสนุน

3.2 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.2.1 ความหมายของบุคคลแห่งการเรียนรู้

กรมวิชาการ [10] กล่าวว่า บุคคลแห่งการเรียนรู้ หมายถึง บุคคลที่มีการแสวงหาวิถีเรียนรู้ เพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดชีวิต มีเจตคติและค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับการเรียนรู้ มีประสบการณ์แห่งการเรียนรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [11] ได้ให้ความหมายของบุคคลแห่งการเรียนรู้ว่า เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้อาจทำได้หลายวิธี เช่น อ่านหนังสือหรือวารสารที่มีประโยชน์ ดูรายการโทรทัศน์หรือฟังวิทยุที่มีสาระ ค้นคว้าหาความรู้โดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ชักถามข้อมูลจากผู้รู้ รวมทั้งสามารถจับใจความสำคัญเพื่อแยกแยะและเลือกสาระข้อมูลที่ได้มาอย่างมีเหตุผล

3.2.2 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

กรมสามัญศึกษา [12] ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนด้านการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไว้ในมาตรฐานการศึกษาด้านผลผลิต มาตรฐานที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และรู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล

2) ด้านนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้หรือสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน

3) ด้านความสามารถเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านความสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี [11] ได้กำหนดทักษะพื้นฐานสำคัญต่อการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ได้แก่

1) ทักษะการฟัง ทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการคิดและการพูด

2) ทักษะการถาม ทำให้เกิดกระบวนการคิด การเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ เนื่องจากคำถามที่ดีทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตั้งแต่ระดับการจำไปจนถึงระดับวิเคราะห์และประเมินค่า

3) ทักษะการอ่าน ทำให้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งนอกจากจะเป็นทักษะการอ่านข้อความแล้ว ยังรวมถึงการอ่านสถิติ ข้อมูลเชิงคณิตศาสตร์ต่าง ๆ ด้วย

4) ทักษะการคิด ทำให้บุคคลมองการไกล สามารถควบคุมการกระทำของตนให้เป็นไปตามเจตนาธรรม์ การคิดอย่างมีเหตุผลและมีวิจารณ์ญาณ ส่งผลต่อการเรียนรู การตัดสินใจ และการแสดงพฤติกรรม

5) ทักษะการเขียน เป็นความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทศนคติ และความรู้สึกออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา เนื่องจากบันทึกเหตุการณ์ และข้อมูลความจริง ใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงต่อไป

6) ทักษะการปฏิบัติ เป็นการลงมือกระทำจริงอย่างมีระบบเพื่อค้นหาความจริง สามารถสรุปผลอย่างมีเหตุผลได้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา

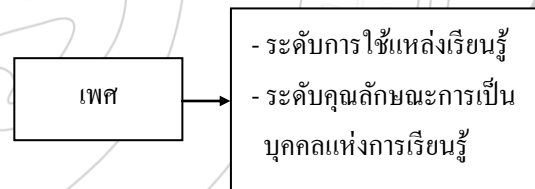
4. วิธีดำเนินการศึกษา

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 2,425 คน (ที่มา : งานทะเบียน ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2554) กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนจำนวน 332 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรโดยใช้สูตรของ Yamane [13] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

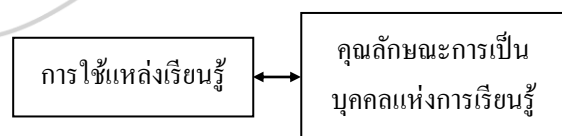
4.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดในการศึกษาเปรียบเทียบ

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2: กรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน ตอนที่ 2 การใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน มี 5 ด้าน คือ ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชน ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และตอนที่ 3 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน มี 4 ด้าน คือ ด้านความกระตือรือร้นและมีความสนใจที่จะเรียนรู้ ด้านการมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ และข้อมูลข่าวสาร และด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้ และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และคณะผู้บริหารอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ทำการตรวจสอบ ความถูกต้อง และความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นนำมาปรับปรุงและนำไปใช้ทำการทดสอบล่วงหน้า (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คนเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของคำถาม และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach [14] ซึ่งพบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.972 เมื่อจำแนกเป็นรายตอนพบว่า ตอนที่ 2 การใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.964 ตอนที่ 3 คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.965

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขมาสอบถามกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ ใน

เดือนสิงหาคม 2554 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และประมวลผลทางสถิติต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของนักเรียนด้วยค่าร้อยละ วิเคราะห์ระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย (S.E. (\bar{X})) และแปลผลค่าเฉลี่ยด้วยเกณฑ์ของ Best [15] แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: การแปลผลค่าเฉลี่ยของระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการใช้/คุณลักษณะ
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

เปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แตกต่างกัน ด้วยการทดสอบที (t-test) จากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

5. ผลการศึกษา

5.1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียน

การศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียน พบว่าส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 55.42 ส่วนมากกำลังศึกษา

ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 20.78 รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 20.18 ส่วนมากเป็น นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ร้อยละ 37.95 รองลงมาคือ นักเรียนแผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 18.67

5.2 ระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน

การศึกษาในระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยมีการใช้แหล่งเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63, S.E.(\bar{X}) = 0.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านแหล่ง

เรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชน นักเรียนมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

5.3 ระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน

การศึกษาในระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, S.E.(\bar{X}) = 0.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ระดับการใช้ และลำดับที่ของการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

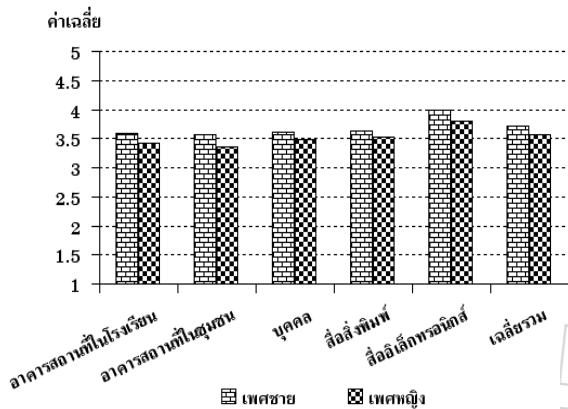
การใช้แหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.E. (\bar{X})	ระดับการใช้	ลำดับที่
1. ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในโรงเรียน	3.50	0.06	มาก	4
2. ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชน	3.46	0.07	ปานกลาง	5
3. ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล	3.55	0.06	มาก	3
4. ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์	3.57	0.06	มาก	2
5. ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.88	0.06	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.63	0.06	มาก	-

ตารางที่ 3: แสดงค่าเฉลี่ย ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ระดับคุณลักษณะ และลำดับที่ของคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	\bar{X}	S.E. (\bar{X})	ระดับคุณลักษณะ	ลำดับที่
1. ด้านความกระตือรือร้นและมีความสนใจที่จะเรียนรู้	3.80	0.06	มาก	3
2. ด้านการมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้	3.81	0.06	มาก	2
3. ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้ และข้อมูลข่าวสาร	3.83	0.06	มาก	1
4. ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.78	0.06	มาก	4
เฉลี่ยรวม	3.80	0.06	มาก	-

5.4 การศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ และระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ

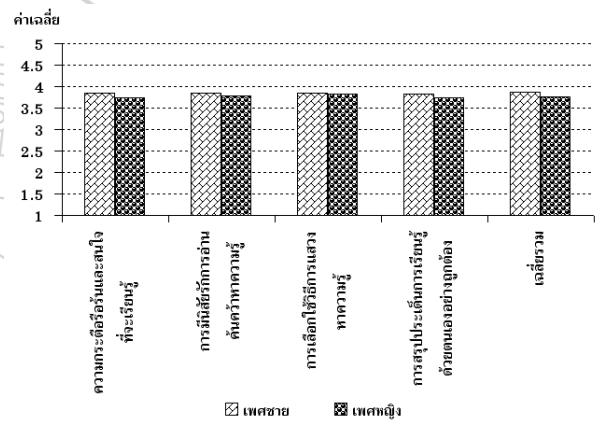
การศึกษาเปรียบเทียบระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ($t=1.833$, $p\text{-value} = 0.068$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชน และด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ นักเรียนชายมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักเรียนหญิง นอกจากนี้นักเรียนชายมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ทุกด้านอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้เพียง 2 ด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3: ระดับการใช้แหล่งเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ

การศึกษาเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

($t=1.086$, $p\text{-value} = 0.285$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในทุกด้านไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมากทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4: ระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนจำแนกตามเพศ

5.5 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้ กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า โดยภาพรวมการใช้แหล่งเรียนรู้ในทุกด้านมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.650 – 0.920 นั่นคือการใช้แหล่งเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับมากถึงมากที่สุดกับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เมื่อจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้เป็นรายด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4: แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และระดับนัยสำคัญ (p-value) ระหว่างการรู้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียน

คุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	ด้านความกระตือรือร้นและมี		ด้านการมีนิสัยรักการอ่านและค้นหาความรู้		ด้านการเลือกใช้วิธีการแสวงหาความรู้และข้อมูลข่าวสาร		ด้านการสรุปประเด็นการเรียนรู้และประสบการณ์ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้		ภาพรวม	
	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value
ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในโรงเรียน	0.796	0.000	0.679	0.000	0.748	0.000	0.541	0.000	0.914	0.000
ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชน	0.541	0.000	0.475	0.000	0.515	0.000	0.595	0.000	0.684	0.000
ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล	0.679	0.000	0.688	0.000	0.748	0.000	0.515	0.000	0.853	0.000
ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์	0.796	0.000	0.688	0.000	0.727	0.000	0.475	0.000	0.885	0.000
ด้านแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์	0.748	0.000	0.727	0.000	0.748	0.000	0.595	0.000	0.903	0.000
ภาพรวม	0.850	0.000	0.826	0.000	0.780	0.000	0.753	0.000	0.913	0.000

6. สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

งานวิจัยนี้สามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้ จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการใช้แหล่งเรียนรู้ในระดับมาก โดยที่นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด ซึ่งต่างจากงานวิจัยของพิศิษฐ์ทิพย์อักษร [16] ที่พบว่า แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีระดับการใช้ที่น้อยที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบวนการเรียนการสอน มีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูล หรือรับข้อมูลข่าวสารได้ทุกสถานที่ และตลอดเวลา อีกทั้งครูผู้สอนได้นำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการสอน และมอบหมายงานให้นักเรียนได้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทางอินเทอร์เน็ต จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนในการเข้าไปศึกษาหาความรู้ งบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายมีไม่เพียงพอชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดความพร้อมที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่สถานศึกษาและนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประกอบ ใจมั่น [17]

นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก โดยที่นักเรียนมีความต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ใฝ่หาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการพัฒนาทักษะในการอ่านอย่างต่อเนื่อง สามารถอ่านหนังสือได้หลายประเภท ทั้งสาระความรู้และบันเทิง รวมถึงสามารถสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากงานวิจัยของสำลี เก่งทอง [18] ที่พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีระดับการใช้แหล่งเรียนรู้และมีระดับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายมีระดับการใช้

แหล่งเรียนรู้ที่เป็นอาคารสถานที่ในชุมชนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนชายส่วนมากชอบค้นคว้าหาความรู้นอกสถานที่ และให้ความสนใจในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ วิทยุทัศน์ ซีดีรอม วีซีดี ดีวีดี และสื่อออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lieberman [19] และ วรพจน์ พวงสุวรรณ [20] ที่พบว่า นักเรียนชายทำกิจกรรมโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มากกว่านักเรียนหญิง

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ การใช้แหล่งเรียนรู้ส่งผลต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ฝึกทักษะการสังเกต การอ่าน การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความ การสรุปความคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และเผยแพร่ความรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำลี เก่งทอง [18] ที่พบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และดังที่ จิตรา ทองเกิดและคณะ [21] กล่าวว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ว่าจะจัดในห้องเรียน หน้าห้องเรียน บริเวณโรงเรียน รวมไปถึงรอบ ๆ โรงเรียน ล้วนมีผลต่อการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามให้เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนทั้งสิ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

7.1.1 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า รวมทั้งประเมินผลการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการ

ปรับปรุงแก้ไข รวมทั้งให้องค์กรภาครัฐ เอกชน และ
ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่ง
เรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

7.1.2 ครูผู้สอนควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ
บูรณาการใช้แหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกลุ่มสาระวิชา
ต่าง ๆ ยึดหยุ่นตามสถานการณ์ ทรัพยากร และท้องถิ่น
โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ การ
ค้นหาคำตอบ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้ง
สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริง
ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

7.1.3 ผู้ปกครองและชุมชนควรให้ความสำคัญ
ส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้
และนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

7.2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการ
ใช้แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการ
เรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ สภาพการจัดการเรียนการสอน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้
ขนาดของโรงเรียน งบประมาณในการบริหารการใช้
แหล่งเรียนรู้ เป็นต้น เพื่อให้คณะผู้บริหารสถานศึกษาใช้
เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มีความ
หลากหลาย เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

7.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการใช้
แหล่งเรียนรู้และคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการ
เรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

7.2.3 ควรมีการศึกษาเช่นเดียวกันนี้กับนักเรียนใน
สถานศึกษาอื่นทั้งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร และเอกชน
เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณ
คณะผู้บริหารอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยที่
คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ

ขอบคุณนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ที่ให้
ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในการให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชัยพจน์ รังงาม, 2542, “แหล่งเรียนรู้เพื่อคนรอบรู้”,
วารสารวิชาการ, ปีที่ 2, ฉบับที่ 4, หน้า 31 – 33.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542,
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, โรง
พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, กรุงเทพฯ.
- [3] ทักษิณ ชินวัตร, 2547, “ปฏิรูประบบการศึกษาให้
สอดคล้องกับยุคสมัย”, วารสารศึกษาศาสตร์, ปีที่
28, หน้า 8.
- [4] กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, เอกสารการ
นิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ การพัฒนา
แหล่งเรียนรู้, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- [5] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547,
เอกสารการนิเทศการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและ
ชุมชน, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- [6] กรมสามัญศึกษา, 2544, การพัฒนาและการใช้แหล่ง
เรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อจัดกระบวนการ
เรียนรู้, สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี, ลพบุรี.
- [7] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545,
กระบวนการเรียนจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและใน
ธรรมชาติ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- [8] สุพิน บุญชูวงศ์, 2532, หลักการสอน, พิมพ์ครั้งที่ 3,
แสงสุทธิการพิมพ์, กรุงเทพฯ.
- [9] หน่วยศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 5, กรมสามัญศึกษา,
2542, การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 5, กรมสามัญศึกษา.
- [10] กรมวิชาการ, 2541, “คู่มือพัฒนาโรงเรียนด้านการ
เรียนรู้”, เอกสารพัฒนากระบวนการเรียนรู้อันดับที่
4 โครงการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
กรุงเทพฯ.

- [11] สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2545, มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- [12] กรมสามัญศึกษา, 2542, “ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา”, เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา กรมสามัญศึกษา, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- [13] Yamane, T., 1973, *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd ed., Harper, International Edition, Tokyo.
- [14] บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539, *วิธีวิจัยทางการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 4, พี.เอ.เอ็น.การพิมพ์, กรุงเทพฯ.
- [15] Best, J. W., 1981, *Research in Education*, 4th ed., Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey.
- [16] พิเศษฐ์ ทิพย์อักษร, 2551, ระดับการใช้แหล่งเรียนรู้โรงเรียนในพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- [17] ประกอบ ใจมั่น, 2539, การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [18] สำลี เก่งทอง, 2546, ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้กับคุณลักษณะการเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- [19] Lieberman, D. R., 1981, “Children’s pattern of Media Use and Academic Achievement”, Television and computer, Saza Publication Inc., California.
- [20] วรพจน์ พวงสุวรรณ, 2541, การศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [23] จิตรา ทองเกิด และคณะ, 2539, “การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน”, คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา, สำนักทดสอบทางการศึกษา, กรุงเทพฯ.